

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran.
Kokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in po-
slanice) se zaračunijo po pogodbi; pri
kratkih oglasih z drobnimi črkami se
plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema **opravnitvo**, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost.“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1 uri popoldne.

Cena z a vse leto s prilogo 7 for., za
pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for.
75 nov. — Edinost brez priloge stane
za celo leto 6 for., za pol leta 3 for.,
za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posa-
mezne številke se dobivajo pri opravi-
ništvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu
po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po
6 nov.

»V edinosti je moč«.

Iredenta.

Naj prevedemo tu majhen, navdušeni
članek iz rimskega časopisa „Diritto“, ka-
teri nam jasno kaže, kakih čutov je na-
polnjena ona avstrijska klika, koja vedno
zija proti avstrijski vladni, naj jej dovoli
vse pravice, in kako je tej vladi zahvalna
za privilegije, katere jej dovoljuje.

— Ob 2½ uri šla so s trga sv. Ca-
rola ai Catinari, razna vojaška in liberalna
društva, da obhajajo na holmu Gianicolo
slavni spomin 30. aprila 1849. Vkupe bilo
je 10 zastav. Pred procesijo je godla
občinska godba. Vsa vrsta, spremljana od
neštivilne množice, pomikala se je proti
vrhu Gianicolo in godba je svirala gar-
baldinsko himno. Na ravnini pred cerkvijo,
kder so pokopani v bornem grobu ostanki
umrlih za svobodo Rima, procesija se je
ustavila in zastave so naredile krog okolo
groba in ljudstvo se je gnetlo naprej,
da vidi na grobnem spomeniku nek prav-
pomenljiv venec. Bil je narejen iz perja
umetne lavorike s pozlačenimi jagodami,
i na črnih trakovih, okrašenih z srebrom,
bral se je ta le napis: „I Triestini, i
Trentini e gl'Istrianii ai compatriotti
caduti nella difesa di Roma“ (Trža-
čani, Tridentinci in Istriani svojim za svo-
bodo Rima padlim sorojakom). Ta napis
je jako pomenljiv, v njem obstoje čuti
bratov, ki trpé in čakajo. Ta venec
je bil položen už v jutro, ne da bi ga
bila policija odstranila, ki je sicer nava-
jena pokončati vsak demonstrativni venec
ali trak. V imenu ostalecev in veterancev
iz leta 1848. in 1849. je govoril profesor
Clarici. Spomenol je slavni čin, izvršen na
onem holmu v imenu Boga in ljudstva;
poudarjal je vzlasti hrabrost junakov, ki
so umrli, da oslobode Rim iz papeževe
samooblasti in ki goje v prsih pravi čut
čistega domoljubja mnogo različen od
onega, nego ga goji večina ljudi dandanes.
Govornik je nadaljeval mej burnim odo-
bravanjem ter navduševel mladino, naj bi
dala Italiji vrednih mož, modrih in močnih
vladalecev. Izrazil je tudi željo — kar pa
ni spadalo sem, niti ni opavičeno — da
bi se živeči rimski papež spravil z novo
Italijo . . . (Nikdar, odgovoril je nek
glas.) in govornik nadaljujoč je izrazil
željo, da bi vsi narodi imeli svoje naravne
meje in papež bi mej njimi vladal v miru
in z ljubeznijo, ter postal častitljiv in lju-
bljen . . . (Nikdar, odgovori zopet

nek glas.) Govornik je končal z burnim
ploskanjem ter položil na grob venec v
imenu društva veteranov.

Do tukaj omenjeni rimski časnik. Iz-
zivanje, pantomine, politično hujskanje,
javno izraževanje sovraštva proti Avstriji
je v Italiji na dnevnem redu. Činov, ka-
koršnih bi vlada, zavezница Avstrije, ni-
kakor ne smela puščati, je po Italiji dosti;
in še celo javno se govori o nasprotnem
duhu Avstrije.

Iridenti ni še glava strta, ampak ona
je močna. Te nove baže nihilisti-iriden-
tarji, ki se pri nas skrivajo, ter boje be-
lega dne, organizirani so dobro in uga-
njajo ti svoje politične burke v Italiji sami.
Zvezani so tesno z neodrešenci onstran
meje, ter z njimi snujejo svoje pokonče-
valne osnove, nadjajejoč se vedno, da
bodo kedaj rešeni izpod težkega avstrij-
skega jarma.

Da bi svoje brate v Italiji k usmi-
ljenosti in dejanju prisilili, pošiljajo pre-
tirana poročila od tukaj, navdušujoč jih,
naj bi se kmalu na nje spominili. Še niso
opustili upanja, da bodeta kedaj Primor-
ska in Trident laška, ampak onih časov
upajo si kmalu, kajti zdi se jim sedaj čas
ugodnejši in razmere boljše. Dosedaj bilo
im je možno resnici prah v oči metati,
ter jo zakrivati. Delali so, kakor so hoteli,
zatirajoč na papirju na Primorskem pre-
bivajoče Slovence. Ali sedaj so se tudi
zadnji jeli gibati. Osobito v Istri so zad-
nji čas napredovali in gotovo je uže, da
e Istra za Lahone zgubljena. Ker ne
morejo več resnice zakrivati, ker tega na-
roda na Primorskem ne morejo zamolčati,
niti ga polasčiti, delajo sedaj na to — da
Italija pride do odločilnega čina, da te
dežele pod svojo oblast spravi. Vse njih
težnje in delovanje obrneno je zgolj v to.
In vendar avstrijska, in osobito primorska
vlada te volkove v lisičjej koži božka, ter
jim dovoljuje vse, kar si le žele, v tem,
ko v kot potiska zvestejši del prebival-
stva, le njej vdane Slovence!

Gotovo je to rovanje tudi pri primor-
skih lahonskih listih in društvi očito in
izzivajoče. Pri vsem tem pa vlada okó
zatiska, ter noče o nevarnosti nič vedeti,
ampak jo nekako prezira. Do kedaj bodo
še take razmere trajale? S.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Poslanska zbornica je 3. t.
m. nadaljevala razpravo o naslovu „dispo-
zicijski zalog“. Poslanec Fuss je grajal
razmero vlade k večini i nje postopanje
z Nemci. Poslanec Gregorec je branil jezik
in knjižno delavnost Slovencev ter za-
hteval, naj se jemlje ozir na narodne tir-
jatve. Poslanec Suess je grajal večeršnje
Taaffe-jeve izjave in politična naglašanja
finančnega ministra. Govornik pravi, da
narodnostno prašanje zahteva uže v šoli
posebno gojitev občnega državnega mišlje-
nja. Poročevalec Matuš naglašja to, da je
dokaz pravega vladinega programa uže to,
da se je vlada k ljubi ostre in spretno
opozicije uže osem let mogla vzdržati.
Nazadnje se je sprejel naslov „dispozicijski
zalog“. Zanj je glasovala vsa desnica in
en del Coroninijevega kluba, proti njemu
pa oba nemška kluba, divji, demokrati,
antisemiti in en del Coroninijevega kluba.
Pri naslovu: „troški za oficijelne časnike“,
govori Pickert o hudej konkurenci, katero
delajo neodvisnim časnikom oficijelni in
oficijozni časniki, katerim se uredoma po-
šiljajo gotovi inserati in razglasi; on graja
uredništvno vsebino teh časnikov, ter je
zoper točko „zalog za oficijelne časnike“,
ker je to drugi dispozicijski zalog. Govor-
nik se čudi, da pri nekaterih časnikih niso
navedeni ni dohodki ni troški. Minister-
jalni svetovalec Freiberg pojasni, da ome-
njeni zalog nikakor ni dispozicijski, in da
pri časnikih „Moravske Orlice“ in „Tra-
pauer Zeitung“ niso navedeni ni troški ni
dohodki, ker troške popolnoma pokriva
izdajatelj. Poslanec Pattai govori zoper
Pickerta in priporoča podzavljenje inse-
ratov. Potem se ta naslov sprejme, kakor
tudi naslova „Correspondenz-Bureau“ in
„vrhovno upravno sodišče“. Enako se po
kratke razpravi sprejme poglavje „Do-
kladi k skupnim zadevam“. Poslanci Ver-
gani in tovariši interpellirajo zaradi prepo-
vedi naznanil tujih lozov v časnikih. —
V seji 4. t. m. se je nadaljevala razprava
o proračunu. Govorili so poslanci Kraus,
Proskovec in Prade. Grof Taaffe je od-
ločno zavrnol, da pri vladi neresnica vlada;
nekateri zadeve se počasi rešujejo zaradi
mnogih instanc. Glede zdravstva vlada stori,
kar spozna za potrebno, vendar morajo
tudi občine kaj storiti. Izrek „česki urad-

niki“ ni na mestu, v Avstriji so le avstrij-
ski uradniki. Poslanec Knotz in Trojan
sta bila izvoljena za glavna govornika. —
V seji 5. t. m. se je nadaljevala razprava
o proračunu ministerstva notranjih zadev;
govorila sta glavna govornika Knotz proti
in Trojan za proračun. Knotz je napadal
ministerskega načelnika in českega dežel-
nega namestnika, obžaloval vedno prezi-
ranje Nemcev na Českem, trdil, da Nemci
morajo vladati Avstrijo in da ste notranja
in zunanja politika v naskrzi. Poslanec
Trojan pobija predgovornika, ki ne spo-
štuje prve pravne zapovedi, priznanja meju-
sobnih pravic. Predgovornik krič o na-
silstvu, njegovi ščuvalni govori pa doka-
zujejo, kde se ima iskati želja po nasil-
stvu. Trojan dokazuje, da se o pristan-
stvu gospod na Českem ne more govo-
riti. Deželnega namestnika uprava je po-
polnoma čista in zakonita; prav tako vestno
se dela pri nastavljanju sodnikov. Govor-
nik dalje dokaže, da so bili prav pod
vlado nemških liberalcev strankarski ob-
ziri merodajni. Govornik prosi minister-
skega načelnika, naj bo Pragi dobrohoten,
naj se mejni okraji bolj strážijo, da se
zadržujejo skrajni elementi, naj se varuje
česki narod. Naj se skrbi tudi za odgojo
českega naroda na Dunaji in v predmest-
jih, ker na Dunaji in v predmestjih je več
Čehov, nego v Pragi in Brnu skupaj Nem-
cev. Poročevalec Zeithammer se je v kon-
čnej besedi obrnol posebno zoper po-
slanca Knotza, katerega govor ni tak, da
bi druge narode prepričal o velikej izo-
braženosti Nemcev, ter bi zboljšal parla-
mentarno življenje. Posebno so konečne
namere, navedene v Knotzevem govoru,
take, da se jim mora vsak avstrijski domo-
ljub upreti. Potem se je sprejel naslov:
„osrednje vodstvo“. — V večernej seji
se je razpravljalo od gosposke zbornice za-
vrnen carinski tarif. Trgovinski minister
je zagovarjal od gosposke zbornice stor-
jene premembe, ki so bile naposled sprejete.
Naš finančni minister je
razpisal 30 milijonov gold. zajma papir-
nate rente. Podpisalo se je okoli 90 mili-
jonov in sicer dobri dve tretjini v Avstriji
sami. Zajem je tedaj trikrat pokrit.

Gališki deželni odbor je v
seji 3. t. m. sklenol, sklicati deželni osred-
nji odbor za sprejem cesarjeviča Rudolfa,
da se napravi dotični program. V odbor
so bili poklicani vsi cerkveni knezi, žu-
pana iz Levova in Krakova, načelniki

PODLISTEK.

Moralnost in plačilo dela.

(Dve, tri besede slovenskim delavcem.)

(Dalje.)

Stari Rimljan, ko je bil še gospodar
svoje volje, bil je gospodar vsega sveta,
ali potem ko je okusil ta žolč, ostrupil
je sebe in potomstvo. Vzrok vseh nejevolj
in radosti je človek sam. Za to so tudi
Grki govorili silnemu Rimljanu, da se je
samo zato ujunačil, ker je velikega Alek-
sandra 11. junija 431 v grob spravila
mrzlica.

Tudi danes so ljudje, kateri životne
stvari sodijo, kakor oni Grki! Ti velijo:
sojeno mu je in je obogatel; sojeno mu
je in je propadel. To ni res. Bil je pri-
den delavec in je obogatel, lenuh pa je
propadel.

Priden delavec dobro pozna lastno
odgovornost, ve dobro, da je ona temeljni
kamen ljudskega življenja, ponosa in kre-
posti značaja. Kdor ne spoštuje sebe in
svojega poklica, naj ne čaka, da ga bodo
drugi spoštovali.

Dà, delavec mora krečiti in buditi v
vsakem podjetju navdušenost do dela, kjer
tega ni, tam je navadna mašina, katera
se pri prvi priložnosti ustavi in zarjavi.

Kdor samo joče na nesrečo in uboštvo,
ta se nikoli ne popravi, ta nikoli ne izide
iz ograje, katera ga opasuje.

Napoleon I. je rekel, da vsak njegov
vojak v svojem telečaku nosi maršalsko
palico; a z večjo resnico se more reči,
da vsak človek ima v sebi pravo Kalifor-
nijo sreče — a ta je delo — in delom
se dobi iz take Kalifornije zlato bogatstvo;
alek slave in železo svoje moči.

Ves napredek civilizacije ni drugo,
kakor plod dela posameznega človeka ali
vsega naroda. Večkrat je potrebno, da se
človek zamisli v prvi zakon narave — delo
— in si dušo vprašuje: Koliko in koliko
reči je v naši volji, v našem delu; po-
trebno je globoko kotko spustiti v morje
lastne odgovornosti, če se hoče videti,
kako je globoko in v kakšne kotove dru-
štvenega življenja pride ta kotva.

Takovo premišljevanje jači nas in
diči, da smo ljudje, kateri hočemo delati,
ljudje, kateri se vse višje vzdigujejo k
višavi piramide, na kateri se blešči zlata
jabelka z svetim napisom: „V delu je re-
šitev“.

V završku ljudske narave je potrebno,
da se zavedamo odgovornosti svojega dela
in svojih misli, ni lepo, če jo drugemu
zapustimo.

Prijatelj dela poroča: delo nas osre-
čuje in deli nam zadovoljnost. V resnici,
delaven človek je srečen, in mora biti
srečen, ko izvršuje prvi zakon morale:

delo. Pridnemu delavcu je vest čista in
kateremu je vest čista, ta je največji
srečnik, pa bil najsiromašnejši. Nobena
radost ni tako sladka, kakor delavčeva,
ker si jo je sam priskrbel; a tako tudi
socijalno svoje stanje in čast na svetu.

Delavec se ponaša biserjem svojim
— dobro odgojenimi otroki: on jih z ve-
selim smreem gleda, ko se v vrtu igrajo;
on jih z radostjo v prostem času pelja v
daljne kraje; on veselo vabi udane mu
prijatelje; njega sobana je odičena z od-
branimi podobami in knjigami; on mora
uživati slast poezije življenja; a kje je izvor
sreče? V delu in samo v delu.

Pogodnost delavca se ne končuje uže
tukaj: on je še bogat, a z svojim boga-
stvom more pripomoči k napredku cvetoče
prosvete, trgovine, znanosti in obrtnije
lastne domovine. In zakaj ne bi se takšen
človek čutil srečnega?

Delo je koeficient, kateri v vsakem
oziru vzdiguje veljavo posameznika, in v
istem času i njegovo dostojanstvo. Delavec
so drago kamenje naroda; vsi drugi so
pasivni, večni in insolventni dolžniki. Ni li
to največja radost, ojačiti, proslaviti lastni
narod in njega živi in celoviti del biti?

Rekli smo, da z delom raste dostoj-
anstvo posameznika, in s tem je nepo-
bitno rečeno, da je morala naroda v in-
tenzivnem delu; v njem se vidi lastna
plača: neodvisnost in napredek.

Delo je tako močno, da udarja po

vseh žilah društvene organizacije; ta moč
vplojuje krepost, nam užiga razbornoost,
ljubezen do domovine, obitelji, ljudstva;
prijaznost, dobrotnost in sploh požrtvoval-
nost za razna velika načela svobode in
napredka.

Priden delavec pozna politično eko-
nomijo brez branja knjig, pozna koristi
napora in varščine. On ve brez čitanja
znastvenih knjig raznih učenjakov, da zlato
in srebro ne vzveličuje države, ampak
delo nje prebivalcev. Za časa Kolomba je
bilo v Spaniji zlata in srebra brez mere
— in zdaj? Zdaj je Spanjolec lenuh, ker
ga je Amerika hranila. Spanjolec je z
večjo naslodo gledal, kako se divji bik z
človekom bori, nego delal — in zato je
danes na nižjej stopinji važnega evrop-
skega koncerta.

Priden delavec prihrani del dobička
za svojo prihodnjost, ker ve, da je dan
— mladost, noč — starost; ve vse neje-
volje in bolezn. A kaj razspalci? Oni
pomagajo bandi parazitov in lenuhov,
kateri so narodu resnični vzrok nemore,
kateri sramotijo z vsako svojo stopinjo
velečastni pomen človeka, kakor uda so-
cijalne organizacije. Življenje lenuha je
kalna voda, vsak dan motnejša in nevar-
nejša; življenje pridnega delalca je hiša,
solidno sezidana, katere temelj je varen,
ker to življenje se opira na ekonomijo in
varčnost.

Lenuh dela sem pa tam kakšenkrat,

raznih okrajnih zastopov in druge odlične osebe.

Hohenwartov klub je sklenol izključenje poslanca Gregorca, ker je proti določbi klubovih pravil interpeliral vlado zaradi imenovanja krškega pokneženega škofa dr. Kahna, pa ni prejel kluba tega naznanil. Slovenci pri tem sklepu niso glasovali. Nazadnje pa se je določilo, da se Gregorec v klub zopet sprejme, ako za to prosi in zagotovi, da v prihodnje ne bo ravnal zoper klubova pravila.

Biskup Strossmayer, ki je tudi bosniški vladika, pripravlja se na popotovanje po Bosni in Hercegovini, potem pa bode popotoval tudi po Dalmaciji in pri tej priliki obišče črnogorskega kneza.

Ogerski državni zbor se neki še ta mesec razpusti in razpišejo se nove volitve. Cesar razpusti zbor s prestolnim govorom. Po deželi se agitira uže zdaj za nove volitve, posebno marljiva je ogerska delalska stranka, ona agitira za splošno volilno pravico. Deželni zbor ogerske delalske stranke se je namreč nedavno izrekel za splošno volilno pravico in vsled tega je osrednji odbor sklenol, delalcem po deželi naročiti, naj po vseh krajih sklicujejo tabore in na dnevni red stavijo točko o splošnej volilni pravici. Dalje se pošlje kandidatov vseh volilnih okrajev okoliščina, v kateri se jim bo naročilo, naj splošno volilno pravico sprejmejo v svoj program.

Hrvatski sabor se skliče še koncem tega meseca, ali pa začetkom junija v kratko zasedanje, potem pa se razpusti in razpišejo se nove volitve.

Vnanje dežele.

V Srbiji se v zadnjih časih politične stvari nekako mešajo in preobračajo. Srbski kralj je več let tiral madjarsko politiko, katerej je bilo ljudstvo nasprotno; a kralj se za to ni dosti ni malo ni brigal, ampak zaduševal je z svojimi privrženci vsak nasproten pojav strogo in večkrat celo s kruto krvavo silo, pred katero celo ljudski zastopniki niso bili varni; kralj je postopal samooblastno, a kaže se, da ga je oblast prevarila in zapustila, da so njegove moči nasproti ljudski volji preslabe, ker zadnji čas kliče kralj na vladino krmilo moč, ki nimajo madjarskega, ampak slovensko mišljenje. Srbska politika je bila v zadnjih letih protivna Rusiji, zdaj pa se ponujajo ministerski sedeži možem, za Rusijo unetim in celo srbska kraljica pojde neki na južno Rusko, da pozdravi rusko carsko obitelj, ko bo ta po teh krajih popotovala. Vzrok te promembe v politiki nam sicer ni znan, ker visoke politike obraz je navadnim ljudem zagrenen; mislimo pa, da je kralj sam spoznal, da protinarodna politika ne prinese sreče ljudstvu in tudi kraljevega prestola ne utrdi.

Bolgarsko prašanje se zdaj razpravlja med rusko in turško vlado; Rusija je predlagala, naj Turčija na podlogi suverenitetnih svojih pravic postavi začasnega vladarja na Bolgarskem, ki bi sestavil novo vlado in razpisal volitve v veliko sobranje; Turčija pa zahteva, naj Rusija naznani svojega kandidata za bolgarski prestol.

Ruska vlada je razpisala 100 milijonov rubljev zajma v domačej državi, more se primerjati slepej kokoši, katera po naključju najde kakšno zrno.

Pridnemu delavcu sta previdnost in postojanost pravi običaji življenja in vodnici v vsakem podjetju. — Prevideti in proračunati, kateri teh dveh potov nas privede v varno luko življenja — to je pravi problem rabe moči, to je preračunavanje dela in dobička, to je dejanska matematika življenja in socialnim prikaznim; in kdo more vse to doseči? Le tisti, kateri svojo moč dobro omeri in jo v redu rabi.

V knjigi „Otačbina (domovina) i obitelj“ beremo: „Ko velimo pravica in dolžnost, na sožitvenje, na sodruženje. No, zdaj, kaka reč je to, katera vresničuje in krasi soobstanek, sožitvenje in sodrugovanje? Katera beseda je, katera nam to reč izrazuje v popolnej resnici in moči? Ali se varamo, ali pa je to ona beseda, na katere zvok ni srca, katero se ne vzburka in vznemiri; ni žilice, katera ne vzdrihta, ni plemenitega čustva, katero se ne prebudi, pojezije, katera se ne vzviši; sladke melodije, katera ta zvok nadmaši in zvlada — in ta beseda je: Domovina. Domovina je najdovršeneje oživljenje pravice, najčisteje vresničenje dolžnosti — in prigovora ne boje se, pravimo: največja oblika, v kateri se osebljene vse znanosti morale in pravice.“

(Konec prih.)

ter se ni obrnola na zunanje trge, in vendar se se podpisali dve milijardi, tedaj 20krat več. To je pač neovržitljiv dokaz, da ruske razmere niso tako črne, kakor jih slikajo nemški časniki.

V italijanskem državnem zboru je 3. t. m. zahteval vojni minister 15 milijonov izvenrednega kredita za vojsko.

Iz Alzacije se poroča, da je novi deželni namestnik prinesel iz Berlina ukaze, po katerih se v Alzaciji in Loreni uvede železna strogost, ako se Francozi le malo ganejo. Razpustje se vsa društva, katera Nemcem ne dopuščajo vstopa, poleg tega pa se ima vpliv francoskih dostojanstvenikov s tem zatreti, da se ti iz dežele izženó.

O avfganskem prašanju se iz Petersburga poroča, da se angleški poslanci z rusko vlado ne morejo porazumeti zastran mej, ker se obe stranki stanovitno držiti svojih načel in nobena neče ni za las odjenjati. Vse kaže, da bodo pogajanja zopet brezuspešna.

Iz Krete se 3. t. m. poroča, da se je razpor polegel, ter se je nadejati, da se red k maluzopet povrne. Nemir je vstal zaradi tega, ker so Turki neko krščansko deklico ugrabili in odvedli. Konzuli so prepri poravnali.

V zgornjem Egiptu so se zopet Mahdijevci in egiptovski vojski spopadli. 27. aprila je bil pri Sarasu mej prednjimi stražami vroč boj. Prišli so drviši iz Firketa ter zasedli tamošnje zapuščene egiptovske utrdbе. Polkovnik Chamride je zbral precej vojske ter jih napadel. Arabci so zgubili svojega vodjo Nur-al-Kanzi, 10 praporov in 150 mož, družih 50 je bilo pri proganjanju ubitih. Egiptovska vojska je zgubila 40 mož; Arabci so gotovo hoteli zasesti Vadi-Halfo. Pri taci okoliščinah pa ni upati, da bi angleška vojska zapustila Egipt.

DOPISI.

V Trstu, 4. maja. — (Razne stvari).

Narodni slov. denarni zavod je postal v Trstu že potrebna stvar. — Sklicalo se je pred časom v Trst mnogo rodoljubov, in izvolil se je odbor, kateri ima nalogo vse potrebno učiniti, da se narodni slov. denarni zavod napravi. Kolika je potreba enacega zavoda v Trstu, mislim, ni treba mnogo dokazovati. In pomisliti je treba, da je v Trstu Slovencev več nego v Ljubljani, in mislim toraj, da bi se mogel enak zavod med 40.000 slov. prebivalci (živečimi v mestu in okolici) častno vzdrževati. Ako pomislimo še, da obstojijo že v Gorici, v Celji, Kopru itd. slov. narodni denarni zavodi, čuditi se moramo skoraj, da se v Trstu o tem še le govori! V mestu Trstu pa ne bi zadostovala preprosta hranilnica. Treba bi bilo že „narodne banke“, morebiti po vzgledu „Banca popolare Triestina“? — V Trstu imamo že nekaj narodnih društev, katera bi se morala krepko združiti v delovanje z bodočim denarnim zavodom. A ne le v mestu, tudi v okolici je mnogo društev, za katera se niti „med svetom ne vé“. Razen znanih obrtnih društev nahajajo se še majhna podporna in pogrebna društva, katera obstojijo že mnogo let in imajo že „na tisoče“ kapitala. — Vsa ta imenovana društva morala bi se odlečno nasloniti ob narodni denarni zavod.

Po mojem menenju bi dobro bilo, da bi se odbor za ustanovitev narodnega denarnega zavoda pomnožil, in sicer z številom nekaterih okoličanskih „narodnih odličnjakov“. To bi veliko bolj vplivalo na ljudstvo. — Moje menenje je, da bi imenovani odbor (med katerim so častivredni gospodje), sklical odličnejše rodoljube iz mesta in okolice še enkrat v posvetovanje. Povabila naj bi se na pr. predsedništva raznih okoličanskih društev in razni veljaki, in tudi zunaj okolice.

„Domača roba je najboljša“, pravijo okoličani, in potreba je toraj, da se narodni (t. je domači) denarni zavod vendar le uže ustanovi. V odboru enakoga zavoda sedeli bodo „domačini“, katerim se bode lahko zaupalo. Srednji stan je v Trstu po večini slovensk, kateremu bi gotovo enak zavod ugajal. Jako dobro bi bilo, da bi bodoči naš denarni zavod izdal menjice po 50 fr. kakor na pr. „Banca popolare Triestina“. — Prav pri omenjenem „lahonske ljudske banki“ nahajamo imena prvih okoličanskih posestnikov, kateri so zdatno pomagali, da se je ta banka močno utrdila, in — gotovo ne na čast naroda in — Avstrije. — A čuditi se ni radi tega našim okoličanskim veljakom, kajti dosedaj ni bilo še našega narodnega denarnega zavoda, in morali so toraj k tujemu pristopiti. Enak slovenski narodni denarni zavod razvil bi se sčasoma v več-

točo banko, pri kojoj bi se tudi bratje Hrvatje posluževali. Radi tega in radi „vzajemnosti slovanske“ bi dobro bilo po mojem menenju, da bi se v enakem zavodu hrvatsko uradovale. Gotovo je, da bi dotične osebe tudi domače (slovenske) popolnoma razumele. — Ako na pr. Furlani v ital. jeziku občujejo, čemu ne bi Slovenci v hrvatskem?!

Nahajajo se v tržaški okolici mladeniči, kateri so pri c. kr. vojni mornarici služili. A mesto da bi se ti mladeniči pri vojakih navzeli vojaškega duha, navzemale se menda iredentarskega. Krivo je pa temu največ to, ker ima žalibog! ital. jezik pri slavnej naši vojni mornarici preveč veljave. Smešno je videti enake mladeniče, ko pridejo na odpust po prvem letnem bivanju v Pulji. Držijo se že, kakor bi slovensko pozabili, in zlobudrati začnejo v onem jeziku, za katerega je znani Oberdank „mučenik“ postal! Bahajo se še ti mladeniči z grozovito ital. kletvino, katera hvala Bogu ni navadna v narodu našem. — Omeniti mi je pa, da treba računati z izjemo, kajti pri mornarici nahajajo se nekateri hvalevredni mladeniči, kateri svojega naroda ne pozabijo. — Zgoraj imenovani mladeniči jemati bi morali izgled od slovenskih vojakov v Kremsu. (Na Niževavstrijskem). Ti vojski (ženjici) so daleč od domovine svoje, med trdimi Nemci, a vendar ne pozabijo domovine svoje in svojega materinega jezika. — Dokaz temu so največ zabavni večeri društva „Pobratimstva“ v imenovanem mestu, in o teh večerih pisali so mnogi slov. listi. — Pisala je tudi „Edinost“, in pisali so tudi nekateri „nemški listi“. Kakor nam je iz gotovega vira znano, zapustil je koncem meseca marcija predsednik zgoraj imenovanega društva g. Martelanc Krems, in šel na južno Tirolsko, kjer se delajo ob meji terdnjave, v slavo in obrambo naše Avstrije. — Pri tej priložnosti priredili so mu udje „Pobratimstva“ „zabavni večer“ dan pred odhodom. Pri večeru bila sta med drugimi podčastniki tudi dva narednika (feldvebla) Janežič, in Krezau. — Pele so se pri imenovanem večeru „same izborne pesmi“ in čas je le prehitro minol. G. narednik Janežič napil je na zdravje g. Martelanc predsednika društva — in rekel je, da je ponosen, da je bil i on učitelj v onej šoli v kateri je bil g. M. prvi med Slovenci in ital. (l. bataljona). — Upamo da se bode vedelo „Pobratimstvo“ i sedaj častno obdržati, ko je predsednika izgubilo, in ko je tudi tajnik g. Mercina šel za par mesecev v Gradec.

Kakor je čitatelj „Edinosti“ znano, trudi se znani barkovljanski „Statthalter“, da bi ustanovil v imenovanem selu italijanski razred. — Ko bi na pr. tamošnji prebivalci prosili za slovenski razred, rekli bi na magistratu, da imajo že tako preveč stroškov z okolico! — Sedaj pa nam sami ponujajo ital. razred le zato, da bi jim služil v potaljančevanje. Po vrlem barkovljanskem g. župniku prosili so Barkovljani nedavno, da bi jim magistrat dovolil podporo, ko se je mislilo, da se barkovljanska cerkev prezida. „Slavni Tržaški magistrat ostal je pa gluha“, in dovolil ni nobene podpore. — Ob tej priliki se gotovo ni barkovljanski „nebojsega“ na magistrat potrudil, da bi stvar priporočal. — Iz vsega se pa vidi, da magistrat dela le za potaljančevanje okolice, in da pri tem ne gleda na nobene stroške. Barkovljani! pomislite, da se je Bog pred častil, nego je magistrat okolici italijanske razrede vsiljeval! Barkovljanom je potreba v prvi vrsti cerkve, in potem še le šole, v kateri naj se pa v domačem jeziku uči. Drugači so gotovo vsi Barkovljani zadovoljni z dosedanjim dvorazredno šolo. — Magistrat se svojim vsiljevanjem ital. razredov še to doseže, da bode vsa okolica Rojančane posnemala, ter rajši za nemške šole prosila, nego bi pustila, da bi njihovi otroci v italijanskih šolah vero in narodnost zatajili. — Kakor je znano, podpisoval je po Barkovljah tamošnji „nebojsega“ za italijanski razred. Podpiše to prošnjo gotovo nekaj privržencev njegovih, in priprostitih nevednežev, ali še celo nekateri „ala puro sangue Fragola!“ — Čuditi se je kako more tuje človeče v Barkovljah toliko časa ukazovati. V Barkovljah je mnogo sposobnih mož za župane, pravih domačih mož, in to „na zgornji“, „spodnji“, in „stari cesti“. Barkovljanski rodoljubi in veljaki! Čas je že, da spravite iz svoje srede „bivšega kelnerja“, in izvolite za župana moža, kateri bode imel druge misli po glavi, kakor ustanovljenje ital. razredov! — Barkovljanski rodoljubi so istinito na magistratu že pro-

testovali proti onemu človeku, ali zastoj. V svoji vasi imajo še vedno za župana tujca, kateri se največ od tega živi, da ljudem žganje prodaje. In to človeče se še po koncu nosi — češ „kdo sem jaz!“ Kakor je imenovani človek prošnjo za ital. razred naredil, takó naredite, vi barkovljanski možje prošnjo „in podpišite jo vsi“ — prošnjo da se ta mož od službovanja svojega odpravi. Obrnite se na vlado, in ona vam gotovo pomore. — Okoličanom gode se strašanske krivice od strani vsemogočnega magistrata. — V Barkovljah so tako na pr. nekateri možje prosili za reguliranje necega potoka, (kateri teče blizu mlajše Barkovljanske ladjedelnice) prosili so mnogokrat — a zastoj. Ob velikih povodnih trga jim imenovani potok cele kose vinogradov, in to je Barkovljanski Capovila sam videl. Zato naj se gre potezat na magistrat in ne za nepotrební italijanski razred! — Tega razreda ni nikdo prosil, in ga tudi treba ni, a vendar je magistrat pripravljen šteti „tisočake zato“. Za popravo in reguliranje malega potoka, ki ob povodnih vinograde trga, nema krajcarja, in vendar so za ono reguliranje dotični posestniki mnogokrat prosili. Barkovljani, in okoličani sploh morali bi vendar le uže sprevideti, da jih ima magistrat v resnici „za sužnje!“ — Tabora je treba v okolici! X.

Iz Buzeta 6. maja. [Izv. dop.] S ponosom moremo zaklicati: „Zmaga je naša!“ Raja se je svojega jarma otresel in pokazal svojim tlačiteljem, da je prišel tudi za Buzet čas svobode in samostalnosti. — Seveda so naši protivniki napenali vse žile, da ubogi narod tudi zdaj prevarijo, kakor se jim je bilo to uže tolikokrat posrečilo.

Kraševcem so posebno svetovali, naj k volitvam nikar ne pridejo, ker bi bil to le izgubljen čas, kajti južni del občine glasuje samo za italijansko stranko. — Nasprotno pa so se v dolnjih delih ljudstvu rotili, da Kraševci gotovo ne pridejo k volitvam, toraj hrvatska stranka mora podleči. Takih sredstev se služi naša italijanska gospoda in zraven taci pa se poprime časih še gorjiki, kajti „plemenita“ svrha dovoljuje vsako orožje. Tudi Vi, dragi bratje Primorci, poznate to orožje, poznate ga morebiti še bolje od nas samih, — ni treba tedaj, da bi vse posamezne nesramne agitacije posebno našteval. Vsaj se nam sedaj ni treba več bati, toraj: „Requiescat!“

Dolžnost mi je pa, da Vam vsaj v dopolnitvi svojega pisma o vspelu volitev v 3. razredu javljam tudi konečni popolni rezultat.

Naših volilcev je glasovalo dne 27. 28. in 29. aprila 293 in protivnih samo 101. Tako smo slavno zmagali tudi v drugem razredu. — In zdaj naj bi bili izgubili pogum proti kandidatom I. razreda, proti takozvanej „intiligenciji“ in kapitalu? Ne! ako ima biti zmaga popolna, treba je streti zmagu tudi glavo in to so vrli naši volilci spoznali. Slava jim!

Imeli smo se sicer pravega „zmaja“ lotiti, ali vendar so vrli naši kandidati prodrli s 50. glasovi večine. Samo eden kandidat protivne stranke je bil enoglasno izvoljen in ta je bil — čujte in strmite — vrli naš rodoljub, čestiti gospod Fran Flego, brez katerega se še celo naši sovražniki niso upali na boj. Tako dobro poznajo priljubljenost tega gospoda in njegovo ime jim je bila zadnja bilka, koje so se oklenoli, da preslepijo narod. Taka taktika pa nam je zopet dokaz, kako trohnel je bil uže „prestol“ bužetske „gospode“, da ga je mislila celo podpreti z narodnim stebrom!

„Tužna Istra“ se budi! Trdnjave nasprotnikov padajo druga za drugo in ni daleč čas, ko se bode čutil domačin na svojih tleh in ostale „paše“ (Iredentovce) potira tja, kamor spadajo: v obljubljeno deželo onkraj morja.

Slednjič pa mi izvolite, gospod urednik, da izrečem na tem mestu javno svojo zahvalo v imenu vseh svojih somišljencev dične „Naše Slogi“, katera je se svojim trudopolnim delovanjem ogromno pripomogla, da se prebudi „tužna Istra“ iz svojega spanja. — Naprej tedaj pod njenim gaslom in konečni splošni vseh je gotov! Domoljub.

V Gorici, 2. maja. — Da Gorica ni laško mesto, razvidno je vsakemu koj ko vanjo pride, kajti uže vnanja oblika mesta nema nič laškega na sebi in isto tako ponuja mu prepričanje, da Gorica ni laška, govorica njenih prebivalcev. Kolikor toliko vedó tu vsi stalno ustanovljeni tudi slovenski dijalekt. Resnica je pa vendar, da je poturica mnogo slabejši od Turka

in ta resnica očita je tudi pri tukajšnjih lahonih: — pravega protiaustrijskega lahonskega menenja napolnena je le uboga zapeljana mladina. V svoji neskušnosti daje se tirati do prevelike navdušenosti, katera se čestokrat spremeni v velik političen greh. In res, meni se povsem zdi, da Gorica šteje mej svojo neizkušeno mladino mnogo golobradcev, izzivanih in naščuvanih po lahonih iz družih lahonskih krajev po Primorskem, ki skušajo zadnje v činih in nasprotstvu Avstrije in slovankega naroda posnemati.

Da se ti rovaši bojé na svetlo, gotovo je, kajti usoda enakih političnih mešalcev je poznata. Pri vsem tem so pa, kakor smo uže opomnili, v zvezi z drugimi lahoni, s katerimi uganjajo svoje pantomine.

Včeraj so imeli v Rimu veliko slavnost, namreč obletnico od l. 1849. in spomin pešice laških junakov umrlih za svobodo Italije in zakopanih na rimskem holmu Gianicolo; na tem holmu, na grobu umrlih obhajala je Iridenta veliko slavnost, po čestitvi grob umrlih z veneci. Med drugimi se je videl na grobu tudi venec, podarjen od lahonov iz Primorske, Tridentinskega in Dalmacije, koji se vsi na napisu imenujejo compatriotti.

In ta izzivajoča venec je laška policija pustila ne da bi bila ga odstranila! Lahoni vporabijo vsako priliko, da le morejo izraziti svoje čute in sovražne misli. I zdela se jim je to ugodna prilika in rimski in sploh laški listovi sedaj pisarijo na dolgo in široko o tej slavnosti in pomenljivem vencu.

Tudi Corrierova urednišnica neki od radosti pleše meneč: k malu pride Mesija v podobi laškega kralja ter nas spravi pod svojo oblast! Ako bi se bilo kaj takega prigodilo mej dvema družima državama, koji bi to smatrali kot dovoljni uzrok za vojno in maščevanje, a dunajska vlada, čeprav vidi vsa ta izzivajoča dejanja, čeprav so jej znani čuti laškega, po njej vladanega prebivalstva, pušča pri vsem tem stvari pri starem ter v prvej priliki najbrže dovoli lahomom mnogo več, nego jim pripada, namreč — laško univerzo v Trstu (Ne boš Jaka — štavec.) ter jim da priliko, vaditi se tem bolj v sovražnosti do Avstrije in Slovanov! (Konec prih.)

Domače vesti.

Dosedanji glavar v Pazinu, grof Manzano, pravičen in vesten zastopnik vlade, pojde v pokoj zaradi bolehnosti. Na njegovo mesto pride v Pazin kakor voditelj glavarstva, c. kr. okr. komisar v Gorici, g. Josip pl. Fabris, kateri bode, kakor nam znano, vredni naslednik g. grofa Manzana. Zadnjemu želimo, da ga Bog še mnogo let zdravega ohrani.

† **Josip Pristov,** umirovljen duhoven tržaške škofije, je umrl 4. t. m. v Trstu. Čutil je vedno toplo za svoj slovenski narod, zatoraj obžalujemo iz celega srca njegovo smrt. Lahka mu zemljica!

† **Gospa pl. Ana Reinelt** je preminola 4. t. m. po dolgotrajnej bolezni v Trstu. Pokojna je bila mati predsednika tržaške trgovinske in obrtne komore, barona Karla Reinelta, ali bila je tudi prava mati sirotam in siromakom. — Posebno pa je izgubila ž njo veliko občina Sežanska, kjer je zadnji večkrat časpobivala in, kakor smo poročali, veliko dobrega storila. Kako je bila radi njene radodarnosti splošno priljubljena, to je dokazal včeraj velikanski pogreb, katerega se ni vdeležila samo vsa tržaška gospoda in oblasti, ampak na tisoče ljudstva je spremljevalo svojo dobrotnico k večnemu pokoju. — Nebrojeno število krasnih venecv je sledilo mrtvaškemu vozu, katerega je spremljevalo 39 duhovnikov, na čelu preč. g. prošt in konzistorijalni svetnik dr. Ivan Šust do nove cerkve sv. Antona. Ranjka bode živila dolgo v hvalečnih sreih ubožcev. — Naj počiva v miru!

Spremembe v duhovščini. Preč. gosp. Martin Prenc, upravitelj župe v sv. Ivanu, je imenovan župnikom; preč. g. Franjo Repić, kapelan u Bututu, je umirovljen. — Razpisano je prazno mesto kurata pri sv. Antonu pri Kopru do 10. t. m.

Sv. birno bode delil presv. g. škof, dr. J. Glavina 22. t. m. v Dolini. 23. v Rimanjih, 25. v Katinari, 20. junija v Kostaboni, 21. v Pomjanu, 22. v Maresigi in 23. v Truškah.

Izlet v Gorico in na sv. Goro. Jutri točno ob 5^{1/2} odrine zabavni vlak v Gorico. Do danes opoldne se je oglasilo okolo 400 udeležnikov. Listki pa se bodo povsod še prodajali do danes zvečer ob 8. uri. Prodajali pa se bodo listki tudi jutri zjutraj na železniški postaji, pa

le omejeno število (okolo 100—150), zato je najboljša, da si potniki preskrbe listke uže danes. Nadalje je treba, da potniki pridejo na postajo uže ob 5. uri, da se vsi v pravem času vkreajo, ker vlak ne bode čakal niti sekunde. Listki za obed v Solkanu po f. 1.— se prodajajo v uradni delalskega podpornega društva in v prodajalnici g. A. Žitka, Corsia Stadion 1. Vlak odide pri vsakem vremenu; sicer pa prorokuje Mathieu de la Drôme za jutro lepo vreme.

Glavni napis na postaji herpeljske železnice bode nekda le nemški in italijanski in je bilo to nekda določeno uže v začetku. Postranski napisi so uže tudi slovenski. Sicer pa prosimo poslance, da tudi v tem obziru ministru rečejo, da se drži obljub Taaffejevega ministerstva.

Avstrijsko-ogerski Lloyd. Ministerjalna komisija, sestavljena iz zastopnikov avstrijske, ogerske in skupne vlade, ki je določila pogoje, pod katerimi naj bi se pogodba z Lloydom ponovila, snide se 15. t. m. zopet, da presodi nove pogoje, katere je vložil upravni svet avstrijsko-ogerskega Lloydja. Vlade so te pogoje uže pretresle ter Lloydovemu upravnemu svetu zaupno naznanile, da jih ne morejo sprejeti. Komisija tedaj oficijelno izreče, da se pogoji ne sprejmó in povabi Lloydovo upravo, naj predloži nove pogoje, ali pa takoj začne daljša pogajanja z Lloydom. Gotovo je pa uže, da ta stvar v tem zasedanju ne pride več v državni zbor.

Nemške parniške voznje mej Trstom in Aleksandrijo se neki popolnoma odpravijo in nadomesté z voznjami Brindisi-Port-Said. Vshodnje-azijski in avstralski parniki pa bodo imeli pristanišče v Genovi. Dotična predloga se uže te dni podá zveznemu svetu. Nemški parniki so v Trstu dobivali jako malo blagá, popotnika pa niti enega ne.

Lahonstvo. Ljubeznjivi „L' Indipendente“ je bil zadnji čas nekoliko poparjen, ker se je bil uže čestokrat opekel, kajti skušnja človeka uči. Te dni je pa zopet izlil svoj davno zadržani strup na Slovence v članku „Marea slovena“, v katerem napada na navadni način poslanca Nabergoja in dr. Tonkličja, katera sta baje na čelu „eksaltiranih agitatorjev“ za poslovenjenje Trsta, Gorice in Istre. — Zadel ga je pa tudi sedaj navadna osoda, kajti državno pravdnštvo ga je bilo zasleglo. — Seveda ga je to še bolj razkazilo in na vsak način je moral svojemu srdu zadovoljiti. — Prinesel je tedaj včeraj nov članek „Pellegrinaggio sloveno“ v obliki dopisa iz Gorice, v katerem pripoveduje svojim strmečim pristašem, da priredijo mišljeni hiperboličnega slovenskega kraljestva v nedeljo „cirilično slavnost“ pred durmi italijanske Gorice, tako rekoč „tabor pod navadno zastavo“. — Razlaga, da je pripravljen za to demonstracijo poseben vlak za „sokolante“ in razne „citaoizme“.

To pa vse še ni nič. Najlepše je to, da se v svojej zanikarnej nesramnosti obrne na oblasti kričeč: Nabere se v blaženem našem italijanskem mestu veliko število Nabergojcev in Tonkličev. Pride, kakor po navadi (??) do izgrediv in demonstracij, zatorej naj bi slavna vlada uže o času pripravila vse potrebno, da se enake izjave brezobraznežev zabranijo (!) Nas more samo veseliti, da celo „L' Indipendente“ priznava obilno število Nabergojcev in Tonkličev, ter da mu slaba vest pred njimi ne daje pokoja. Kričanje njegovo pa se obsojuje samo ob sebi. — Če je treba koga stražiti, da ne napada, so to Irredentarji, nas Slovencev se pa nembati nikdo, še nikoli nismo mirnih ljudi napadali, pa jih tudi ne bomo. Zagrizli lahoni skoro več ne vedo, kako binas Slovencev spremili prav hitro iz tega sveta. Naj se potolažijo; k leti jim ne bomo več strahu delali, romali bomo v balonih na Sv. Goro, da ne razdražimo živcev goriških rudečkarjev.

V tolažbo pa rečemo goriškim lahomom, da se udeležé vlaka v Gorico tudi nekateri pošteni Italijani, ki se bodo prav dobro čutili med Slovenci.

Tržaška umetnijsko obrtna razstava je sedaj odprta od 10. ure zjutraj do 5. ure popoldne proti znižani vstopnini 20 kr. Občinstvo jo obiskuje jako živahno.

Tržaške novosti:

Samomori. Marija Mazzutti, stanujoča v hiši št. 15. ulice Riborgo je imela nek mali prepri sé svojim soprogom ter je vsled tega sklenola se umoriti. V četrtek popoldne je skočila nesrečnica iz okna tretjega nadstropja na dvorišče in obležala mrtva. Nesrečen soprog je prihitel takoj na mesto, se vrgel na ljubljeno krvavečo — a mrtvo soprogo in si jokaje pulil lase — toda prepozno. Edina

tolazba mu ostane 18 mesecev staro ljubeznjivo dete. — Včeraj pa je skočil iz okna svojega stanovanja v 2. nadstropju hšt. 6 ulice Fortino, 72-letni Severij Germano. Bolehal je dolgo časa na neozdravljivej bolezn, koja ga je konečno priterala do samomora.

Povozil je neoprezen kočijaž v četrtek 11letnega Humberta Vidali. Deček je bil k vsej sreči le nekoliko poškodovan, vendar pa so ga odnesli v bolnico.

Nagla smrt. Davkarski umirovljeni uradnik g. Anton Petek iz Pazina se je sprehajal predvčeraj po ulici Barriera vecchia, ko ga je naenkrat napadel silen kašelj spojen s bljuvanjem krvi. Opazil je bolnega uradnika nek trgovec, koji ga je takoj odvel v svojo prodajalnico, ter mu ponudil vode in soli in poslal takoj po zdravnika. Pomoč pa je prišla prekasno, kajti bolnik je bil uže mrtev, ko je prihitel g. dr. Ferra. Prenesli so mrtliča na stanovanje v ulici dell' Olmo št. 2.

Pogozdovanje Krasa. Lanjsko leto je oddredilo ministerstvo, da se vpotrebljujejo k delu za pogozdovanje Krasa kaznenci. Ta poskus se je tako dobro obnesel, da je uže ministerstvo oddredilo potrebno, da se bodo letos odposlali iz kaznilnic v Ljubljani, v Kopru in Gradiški kaznenci na Kras. Koj ko bodo dotični proračuni gotovi in priprave dovršene, bode se delo začelo.

Policijsko. Javni sluga Marko P. se je stpel v ulici Donotase slugo Franjom Visintin. Ker sta bila oba pijana, imela sta po starej tržaško-italijanskej navadi takoj nože v roki. P. je ranil Visintina na hrbtu, da je moral v bolnico, junaka Marka pa so deli pod ključ.

Sodnijsko. Neki Ivan Bradas, koji je bil obtožen, da je ukradel gosp. Brandolinu v mesecu februarju razna oblečila, je bil v sredo pred sodnijo. Za pričo je bil pozvan Anton Schubart (gotovo ne potomec slovečega glasbenega skladatelja) koji je pod prisego ravno nasprotno izrekel, kar je bil v prvem svojem zaslišanju tudi pod prisego izjavil. Državni pravdnik je toraj predlagal, da se priča obtoži krivega svedočenja pred sodnijo ter so vsled tega Schubarta takoj zaprli. — Končna obravnava je bila tedaj predložena. — Rudolf Čibej, star 22 let, rodom iz Ajdovščine, je bil obsojen radi tatvine na dve leti težke ječe, ker se mu je dokazalo, da je ukradel dne 28. marca perici Vecchiet perila v vrednosti 35 gld. 50 kr. Po prestanej kazni ima priti pod policijsko nadzorstvo. — Mornar Lloydovega parnika „Vorwärts“, kateremu sta dva drugova dala v pohrano med potjo iz Honghonga iznos 78 gld. 62 kr., je porabil denar za se. Dobil je radi proneverjenja 6 mesecev težke ječe.

Lesna trgovina na Reki se je v zadnjih letih silno povzdignola, tako sicer, da je Trst večinoma uže prekosila. Kar se tiče trdega lesa in dog, zgodilo se je to uže brez dvombe, pa tudi mehki les se vedno bolj na Reko obrača, z Ogerskega, iz Erdelja in Galicije gre uže skoraj ves les na Reko. Lansko leto se je z Reke po morji izvozilo 33.5 milijonov dog, 2.492.000 mehkih in trdih žaganic, 2.534.000 tavolet in 1.416.000 parket.

Poštno hranilnice imele so meseca aprila sledeči promet. Vplačalo se je v hranilničnem oddelku f. 1.202.595, v menjničnem oddelku f. 48.568.111; izplačano pa je bilo iz hranilničnega oddelka for. 1.134.575, po menjničnem oddelku pa for. 49.238.526.

Volilni shod. Vse p. n. društvenike „Slovenske čitalnice“ vabi k volilnemu shodu v ponedeljek dne 9. maja ob 8. uri zvečer v društvene prostore — „Volilni odsek“.

Telegram „Edinosti“.

Dunaj 6. maja. Slovaneki poslanci, podprti od cele večine vložili so po poslancu Nabergoju interpelacijo na naučnega ministra zaradi učnega jezika na obrtni šoli v Trstu in so prašali ministra, ali misli na omenjeni šoli vpeljati tudi slovenščino kakor učni jezik.

Tržno poročilo.

Kava — cene vsaki dan više. Danes stane kava Moka f. 125-133, Ceylon plant. f. 115-140, Portoriceo f. 115-132, S. Domingo f. 108-112, Rio f. 95-108, Santos f. 94-110, Java Malang f. 110-112, Manila f. 108-110, sladka škorja f. 33, nageljnovi evečiči f. 144, poper f. 85 do 95.

Sladkor — še precej kupčije po nespremenjenih cenah. Prodajal se je te dni sladkor v kosih po f. 18 do 20.25.

Sadje — Pomeranče, limoni f. 2 do 6, fige v venci f. 11 do 12, rožiči pulješki f. 8 do 10, mandlji f. 80 do 88, češpe kranjske f. 8 do 10, opuš f. 20 do 21, navadne evebe f. 12 do 14, Elemé f. 14 do 26, Sultanina f. 22 do 36.

Olje — jedilno f. 33 do 38, namizno f. 48 do 66, bombažno f. 25 do 37.

Petrolje — rusko f. 6.50 do 6.75; amerikansko f. 8.50 do 8.75.

Domači prideiki — Fižol rudeči f. 8, beli f. 9, bohinec f. 9.50, koka f. 10.50 do 11, maslo dobro štajersko stane f. 83 do 90.

Žito — skoro nobene kupčije, cene slabe — Pšenica stane f. 9.50 do 10, koruza levantinska f. 6.25, oves podonavski f. 6.25 do 6.40.

Les — slaba kupčija. Deske navadne kranjske f. 41 do 68, škurete kranjske f. 44 do 48.

Seno — še precej obračtano, vendar pa nagib za nižje cene. Prodajalo se je te dni konjsko seno po f. 1.40 do 1.60, volovsko f. 1.70 do 1.85.

Borsno poročilo.

Te dni je bila borsa sopen alarmirana zaradi neugodnih poročil iz Berolina in so kurzi raznih papirjev sopen nižje postali, ali uže denes je tendenca boljša.

Dunajska borsa

dne 6. maja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	—	gld. 80.80
„ „ „ „ „ „ „ „	—	—	81.96
Zlata renta	—	—	111.85
5% avstrijska renta	—	—	96.75
Delnice narodne banke	—	—	876.—
Kreditne delnice	—	—	278.80
London 10 lir sterlin	—	—	127.—
Francoski napoleondori	—	—	10.04 1/2
C kr. cekini	—	—	5.98
Nemške marke	—	—	62.30

Javna dražba.

Pri c. kr. mestnej civilnej sodnji v Trstu se bode obdržavala po gosp. A. Podreka dne **10. maja, 20. junija in 18. julija t. l.**

vsakikrat ob 11. uri dopoldne javna eksekutivna dražba nepremakljivega posestva, vključenega pod katastralno občino Opčine parc. št. 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925 i 926 na ime Tomaža Daneu, po domače Cuna in Ivana Marija Daneu. Izključna cena je 1087 gld. 91 nč.

Podpisanemu je čast naznaniti p. n. gospodi, da se bode vdeležil prihodnjega in vsih bodočih somnjev se svojo bogato **zalogo zlatnine in srebrnine,**

ter da bode sprejemal tudi naročbe na nove zlate in srebrne ukrase in tudi sprejemal pokvarjene take ukrase na popravek (se popravlja v gostilni), pa zagotavlja gospodo, katera ga bodo počestčevala z naročbami, da jej bo služil natančno, hitre in po najnižjej ceni. 2—5

Sč spoštovanjem

Viktor Fei
Trst-Tržič
zlatar.

Zahvala.

Vsim onim, kateri so nam dokazali svoje sočutje prigodom smrti naše preljubljene matere odnosno tašče

ANE PL. REINELT

ter jej izkazali zadnjo čast s tim, da so jo spremljali k zadnjem počitku, izrekamo globoko ganjeni svojo najtoplejšo zahvalo.

Trst, 6. maja 1887.

Karol baron Reinelt
Angela baronica Reinelt
Ida Polley

